

EXERCITIA 1-3

CAP. V

CAPITVLVM QVINTVM

Lēctiō prīma (versūs 1–46)

Exercitium 1

- Serv_____ abest; dominus serv_____ vocat.
- Serv_____ absunt; dominus serv_____ vocat.
- Ancill_____ abest; domina ancill_____ vocat.
- Ancill_____ absunt; domina ancill_____ vocat.
- Mārc_____ et Quīnt_____ fili_____ Iūlii sunt.
- Iūlius nōn ūn_____ fili_____ , sed duōs fili_____ habet.
- Iūlia fili_____ Iūlii est.
- Iūlius nōn duās fili_____ , sed ūn_____ fili_____ habet.
- Iūlius numm_____ su_____ numerat: in sacculō sunt decem numm_____ .
- Iūlius ūn_____ numm_____ in sacculō Dāvī pōnit.
- Iam ūn_____ numm_____ in sacculō Dāvī est.
- Dāvus ūn_____ numm_____ habet. Iūlius mult_____ numm_____ habet.
- Bacul_____ Iūlii in mēnsā est; Mēdus bacul_____ videt.
- Iūlius interrogat. Mēdus nūll_____ verb_____ respondet.
- In hortō sunt mult_____ ros_____ et mult_____ lili_____ .
- Iūlia mult_____ ros_____ et mult_____ lili_____ videt in hortō.

Exercitium 2

- Iūlius in magnā _____ habitat.
- Iūlius magnam villam cum magnō _____ habet.
- Iūlius _____ familiā suā in villā _____ .
- In hortō sunt multae _____ et multa _____ .
- Hortus Iūlii est magnus et _____ .
- Nāsus Syrae nōn pulcher, sed _____ est.
- Syra fēmina _____ nōn est, quia _____ magnum et foedum habet.
- Iūlius Aemiliam _____ , quia _____ pulchra et proba fēmina est.
- Iūlius nōn _____ , sed cum magnā familiā in villā habitat.
- In villā duo _____ et multae fenestrae sunt.
- In ātriō nūllae _____ sunt.
- Impluvium in _____ est. In impluviō _____ est.
- In _____ est parvus hortus.
- Iūlia in parvō _____ dormit; _____ Mārcus [= M. quoque] in parvō cubiculō dormit.

Exercitium 3

- Iūlius in villā habit_____ .
- Iūlius et Aemilia in villā habit_____ .
- Aemilia trēs liberōs hab_____ .
- Iūlius et Aemilia trēs liberōs hab_____ .
- Aemilia Iūlium am_____ et Iūlius Aemiliam am_____ .
- Iūlius et Aemilia liberōs suōs am_____ .
- Servī dominum salūt_____ et dominus servōs salūt_____ .
- Dominus imper_____ ; servī pār_____ .
- Puella cant_____ . Puerī nōn cant_____ , sed rīd_____ .
- Mārcus in parvō cubiculō dorm_____ .
- Iūlius et Aemilia in magnō cubiculō dorm_____ .

Cap. V

Lēctiō I

-us -ī
-um -ōs
-a -ae
-am -ās
-um -a

amat
aqua
ātrium
cubiculum
cum
ea
etiam
fenestra
foedus
habitat
hortus
lilium
nāsus
ōstium
peristylum
pulcher
rosa
sōlus
villa

[1] -at -ant

[2] -et -ent

[4] -it -iunt

-ō -īs
-ā

Exercitium 4

1. Iūlius in magn___ vill___ habitat cum Aemili___ et cum liber___ et serv___ .
2. Iūlius et Aemilia cum Mārc___ et Quīnt___ et Iūli___ in vill___ habitant.
3. Iūlius villam cum magn___ hort___ habet.
4. In hort___ multae rosae sunt.
5. Iūlius hortum habet cum mult___ ros___ .
6. In Itali___ multae villae cum magn___ hort___ sunt.
7. In hort___ villārum sunt rosae.
8. In vill___ Italiae magna ātria sunt.
9. Iūlius villam cum magn___ ātri___ habet.
10. In ātri___ impluvium est; in impluvi___ est aqua.
11. Iūlius cum Aemili___ in magn___ cubicul___ dormit.
12. Mārcus et Quīntus in parv___ cubicul___ dormiunt.

Exercitium 5

1. Ubi habitat Iūlius? ...
2. Num Iūlius sōlus habitat? ...
3. Quot filiōs et quot filiās habet Iūlius? ...
4. Quot servōs habet? ...
5. Ubi sunt rosae et lilia? ...
6. Ubi est impluvium? ...
7. Quot fenestrae in ātriō sunt? ...
8. Ubi dormit Quīntus? ...
9. Servi ubi dormiunt? ...
10. Estne Iūlius in villā? ...
11. Estne Aemilia in oppidō cum virō suō? ...
12. Sōlane est Aemilia in peristylō? ...

Lēctiō II

Lēctiō secunda (versūs 47–105)

is iī
ea eae
id ea

eum eōs
eam eās

eius eōrum
eārum

eō iīs
eā

Exercitium 6

1. Mēdus servus est; dominus _____ est Iūlius.
2. Mēdus et Dāvus servī sunt; dominus _____ est Iūlius.
3. Servi dominum suum vident et _____ salūtant.
4. Dominus servōs suōs videt et _____ salūtāt.
5. Syra ancilla est; domina _____ est Aemilia.
6. Syra et Dēlia ancillae sunt; domina _____ est Aemilia.
7. Ancillae dominam suam vident et _____ salūtant.
8. Domina ancillās suās videt et _____ salūtāt.
9. Estne sōla Aemilia? ___ sōla nōn est, liberī cum ___ sunt.
10. Estne sōlus Iūlius? Neque ___ sōlus est, servī cum ___ sunt.
11. Suntne ancillae cum Aemiliā? ___ cum dominā nōn sunt.
12. Iūlia in peristylō est; māter _____ cum ___ est.
13. Ubi sunt puerī? ___ quoque in peristylō sunt.
14. Liberī sōlī nōn sunt: māter _____ cum _____ est neque ___ ab _____ discēdit.
15. Hortus pulcher est, in ___ sunt multae rosae.
16. Estne pulchrum peristylum? ___ quoque pulchrum est; in ___ parvus hortus est.
17. Villa magna est; in ___ sunt multa cubacula.
18. Servi in cubiculīs dormiunt; cubacula _____ nōn magna sunt.
19. Suntne parva cubacula liberōrum? ___ quoque parva sunt.

Exercitium 7

1. Iūlia ab Aemiliā discēd_____ ; puerī nōn discēd_____ .
2. Aemilia imperat: "Iūliam voc_____, puerī!"
3. Puerī Iūliam voc_____ : "Iūlia! Ven_____ !"
4. Iūlia eōs nōn aud_____ neque ven_____ .
5. Iūlia puerōs voc_____ : "Mārce et Quīnte! Ven_____ !"
6. Puerī Iūliam aud_____ neque ab Aemiliā discēd_____ .
7. Quīntus: "Carp_____ rosās, Iūlia!" Iūlia rosās carp_____ et ex hortō ven_____ cum quīnque rosīs.
8. Iūlia: "Vid_____ rosās meās, mamma! Vid_____ , puerī!"
9. Puerī rosās vid_____ . Aemilia: "Ecce puella pulchra!"
10. Iūlia: "Aud_____ , Mārce et Quīnte!"
11. Mārcus: "Māter nāsūm tuum foedum nōn vid_____ !"
12. Iūlia plōr_____ . Mārcus rīd_____ . Aemilia: "Tac_____ , Mārce!"
13. Mārcus nōn tac_____ . Mārcus et Quīntus rīd_____ .
14. Aemilia: "Tac_____ , puerī improbi!" Puerī tac_____ .
15. Iūlia: "Sūm_____ rosās, mamma, eāsque in aquā pōn_____ !"
16. Quid ag_____ Iūlia? Ea ūnam rosam sūm_____ et discēd_____ .
17. Aemilia: "Discēd_____ , puerī! Ag_____ ! Sūm_____ cēterās rosās eāsque in aquā pōn_____ !"
18. Puerī rosās sūm_____ , discēd_____ , et rosās in aquā pōn_____ .
19. Aemilia: "Ven_____ , ancillae!" Ancillae ven_____ .
20. Aemilia: "Quid ag_____ puerī? Ag_____ , Dēlia! Discēd_____ et interrog_____ eōs!"

[1]	-ā	-āte
	-at	-ant
[2]	-ē	-ēte
	-et	-ent
[3]	-e	-ite
	-it	-unt
[4]	-ī	-ite
	-it	-iunt

Exercitium 8

1. Aemilia _____ peristyl_____ est _____ liber_____, sed _____ vir_____ su_____ .
2. Iūlia rosās _____ hort_____ videt et _____ Aemili_____ discēdit.
3. Puerī _____ Aemili_____ sunt neque _____ e_____ discēdunt.
4. Iūlia _____ hort_____ venit _____ quīnque ros_____ .
5. Rīdent puerī. Iūlia _____ ūn_____ ros_____ _____ i_____ discēdit.
6. _____ vill_____ magnum ātrium est _____ impluvi_____ .
7. _____ ātri_____ puerī aquam sūmunt _____ impluvi_____ rosāsque _____ aqu_____ pōnunt.
8. Iūlius _____ oppid_____ est _____ quattuor serv_____, sed _____ Aemili_____ .

ab		-ō
cum		-ā
ex		-is
in		
sine		

Lēctiō grammatica (versūs 106–156)

Lēctiō grammatica

Exercitium 9

Exempla: *Iūlius nōn ūnum servum, sed multōs servōs habet.*
Aemilia nōn ūnam ancillam, sed multās ancillās habet.
Villa nōn ūnum cubiculum, sed multa cubicula habet.

1. *Servum* nōn nōminātivus, sed _____ est. *Servōs* quoque _____ est.
2. *Servōs* nōn accūsātivus singulāris, sed _____ est.
3. *Servum* est accūsātivus _____ .
4. *Ancillam* accūsātivus est. *Ancillās* quoque _____ est.
5. *Ancillam* _____ est; *ancillās* est _____ .
6. *Cubiculum* nōminātivus et _____ est. *Cubicula* quoque _____ et _____ est.
7. *Cubiculum* nōminātivus et accūsātivus _____ est.
8. *Cubicula* est _____ et _____ .
9. Singulāris: nōminātivus *servus*, accūsātivus *serv*_____ .

accūsātivus singulāris
et plūrālis

accūsātivus		
	<u>sing.</u>	<u>plūr.</u>
m. nōm.	-us	-ī
acc.	-um	-ōs
f. nōm.	-a	-ae
acc.	-am	-ās
n. nōm.	-um	-a
acc.	-um	-a

10. Plūrālis: nōminātīvus *servī*, accūsātīvus *serv*_____ .
11. Singulāris: nōminātīvus *ancilla*, accūsātīvus *ancill*_____ .
12. Plūrālis: nōminātīvus *ancillae*, accūsātīvus *ancill*_____ .
13. Singulāris: nōminātīvus et accūsātīvus *cubicul*_____ .
14. Plūrālis: nōminātīvus et accusātīvus *cubicul*_____ .

Exercitium 10

Exempla: *Cum ūnō servō. Cum multīs servīs.*

Cum ūnā ancillā. Cum multīs ancillīs.

Cum ūnō cubiculō. Cum multīs cubiculīs.

1. *Servō* nōn nōminātīvus, sed _____ est.
2. *Servō* _____ singulāris est; *servīs* _____ est.
3. *Ancillā* ablātīvus _____ est; *ancillīs* _____ est.
4. *Cubiculō* _____ est; *cubiculīs* est _____ .
5. Singulāris: nōminātīvus *servus*, ablātīvus *serv*_____ .
6. Plūrālis: nōminātīvus *servī*, ablātīvus *serv*_____ .
7. Singulāris: nōminātīvus *ancilla*, ablātīvus *ancill*_____ .
8. Plūrālis: nōminātīvus *ancillae*, ablātīvus *ancill*_____ .
9. Singulāris: nōminātīvus *cubiculum*, ablātīvus *cubicul*_____ .
10. Plūrālis: nōminātīvus *cubica*, ablātīvus *cubicul*_____ .

Exercitium 11

imperātīvus et indicātīvus

singulāris et plūrālis

sing. plūr

[1] imp.	-ā	-āte
ind.	-at	-ant
[2] imp.	-ē	-ēte
ind.	-et	-ent
[3] imp.	-e	-ite
ind.	-it	-unt
[4] imp.	-ī	-ite
ind.	-it	-iunt

1. *Vocā* imperātīvus singulāris est; *vocāte* _____ est.
2. *Vocat* indicātīvus _____ est; *vocant* est _____ plūrālis.
3. *Vidē, pōne, venī* _____ est; *vidēte, pōnite, venīte* _____ est.
4. *Videt, pōnit, venit* _____ est; *vident, pōnunt, veniunt* _____ est.
5. Imperātīvus singulāris: *cantā, tac*_____, *ag*_____, *aud*_____ .
6. Imperātīvus plūrālis: *cant*_____, *tac*_____, *ag*_____, *aud*_____ .
7. Indicātīvus singulāris: *cantat, tac*_____, *ag*_____, *aud*_____ .
8. Indicātīvus plūrālis: *cant*_____, *tac*_____, *ag*_____, *aud*_____ .